

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Roska Tamás Műszaki és
Természettudományi Doktori Iskola

Az akkreditációs monitoreljárásban közreműködő
látogató bizottság jelentése

*A MAB Testülete 2023. május 26-i ülésén hozott
2023/5/XIX. sz. határozat melléklete*

Tartalomjegyzék

I. Előzmények.....	3
II. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően	3
III. A monitorfeltételekkel kapcsolatos intézkedések értékelése.....	3
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika	3
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	5
IV. Látogató Bizottság.....	6
V. Melléklet.....	7
V.1 Értékelőlap.....	7

I. Előzmények

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (továbbiakban: MAB) a felsőoktatási minőségbiztosítás európai sztenderdjei (Standards and Guidelines in the European Higher Education Area, ESG) alapján értékelte a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen működő Roska Tamás Műszaki és Természettudományi Doktori Iskola (D154, a továbbiakban DI) minőségbiztosítási rendszerét. Ennek eredményeként a MAB Testülete 2021/2/VIII/2. sz. határozatával monitorvizsgálat előírásával akkreditálta 2026. február 26-ig.

A doktori iskola határidőre megküldte a monitoreljáráshoz szükséges beszámolót, melyet a Látogató Bizottság (továbbiakban: Bizottság) megvizsgált. A Bizottság a benyújtott dokumentum alapján helyszíni látogatás/online interjúk lefolytatását nem tartotta szükségesnek.

II. A látogató bizottság javaslata az akkreditációt illetően

A Bizottság a Roska Tamás Műszaki és Természettudományi Doktori Iskola monitorbeszámolóját elfogadja és javasolja az akkreditációs hatály fenntartását.

A Bizottság javaslatának háttérében az áll, hogy a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen működő Roska Tamás Műszaki és Természettudományi Doktori Iskola (D154) (DI) monitorbeszámolóját Bizottság valamennyi tagja magas színvonalú, példamutatóan alapos munkának értékelte, amely a MAB Testület 2021/2/VIII/2. sz. határozata szerinti monitorfeltételek – egy kivételével mindegyikének – elvárható mértékű teljesítéséről ad számot.

A Bizottság ugyancsak kiemelkedőnek tartja azokat a fejlesztési eredményeket, amelyek a korábbi Látogató Bizottsági jelentés fejlesztési javaslataira adott válaszként születtek, és amelyeket a monitorbeszámoló elismerésre méltó részletességgel és alaposággal dokumentál.

A Bizottság az egyes monitorfeltételek értékelésénél további észrevételeket, kéréseket és javaslatokat fogalmazott meg, amelyekkel a megkezdett fejlesztési tevékenységeket kívánja támogatni.

III. A monitorfeltételekkel kapcsolatos intézkedések értékelése

ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika

A MAB Testület 2021/2/VIII/2. sz. határozata szerinti monitorfeltételek a minőségbiztosítási politika területén:

- *a DI jövőképe, stratégiai törekvéseinek markánsabb és tudatosabb megfogalmazása, kommunikálása a szervezeten belül;*
- *a DI Minősegbiztosítási Tervének olyan operatív jellegű fejlesztése szükséges, amelyben reális minőségcélokat és azokhoz kapcsolódó indikátorokat határoznak meg, és ezek ellenőrzési és visszacsatolási mechanizmusai is szabályozottabbak;*
- *a DI operatív minősegbiztosítási tevékenységeinek ellátásához megfelelő szakmai háttér biztosítása, tehermentesítve az egyébként jelentősen túlterhelt DI vezetőt, illetve a DI titkárt;*
- *szakmailag megalapozottabb C-SWOT elemzést javasolt végezni, amely tevékenység ténylegesen hozzá tud járulni a DI stratégiai és minőségfejlesztési céljainak tudatosabb meghatározásához;*
- *szükséges, hogy a doktori képzéssel összefüggő szabályzatok koherensek legyenek (pl. Működési Szabályzat vs. Képzési terv), és az elavult információkra (ODT 2013) történő hivatkozások szűnjenek meg;*
- *az intézményi doktori képzés minőségfejlesztési tervezése során az ODT 2019. november 22-i ülésén elfogadott minőségcélokat és indikátorokat javasolt figyelembe venni.*

A Bizottság a megküldött monitorbeszámoló és a kapcsolódó dokumentumok alapján megállapította, hogy a DI a Minősegbiztosítási politikához kapcsolódó monitorfeltételek mindegyikét teljesítette:

- A DI jövőképe és stratégiai célkitűzései tudatosabbak és markánsabbak lettek;
- A megújult Minősegbiztosítási Terv jó átgondolt, ESG-fókuszú, igényes munka;
- A minősegbiztosítási folyamatokat támogató szervezeti háttér hoztak létre egyetemi szinten;
- Nagyon alapos, részletes, életszerű témákat feldolgozó C-SWOT elemzés készült, amely jó kiindulási alapot nyújt a jövőben a minőségcélok tervezéséhez;
- A Képzési Tervet és a Működési Szabályzatot átalakították, frissítették;
- A megfogalmazott minőségcélok reálisak, az ESG elvárásokat szem előtt tartják.

További észrevételek és javaslatok:

- Azokon a dokumentumokon, ahol ez nem történt meg (például a Jövőkép), célszerű dátum szerepeltetése;
- A DI angol nyelvű honlapján a minősegbiztosítással kapcsolatos adatszolgáltatás a magyar nyelvűhez képest szegényesebb. Javasolt ezek összhangjának megteremtése.
- Tekintettel arra, hogy a szabályzati változtatások felmenő rendszerben kerülnek bevezetésre, javasoljuk, hogy a DI honlapján a szabályzók korábbi verziói is legyenek elérhetők, egyértelműen jelölve, hogy mely évfolyamokra vonatkoznak. Jelenleg a DI honlapján a 2021-es Működési Szabályzat érhető csak el. A Képzési Terv speciális abból a szempontból, hogy a DI egy dokumentumban tette közzé a 2021-es és a frissített, 2022-es képzésre vonatkozó előírásokat (a 2021-es szabályok a dokumentum 10. oldalán kezdődnek). Itt érdemes lenne a dokumentum elején jelezni, hogy kettős szabályzatról van szó.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

A MAB Testület 2021/2/VIII/2. sz. határozata szerinti monitorfeltételek a képzési programok területén:

- *A DI Képzési tervében kezelni kell a komplex vizsgával kapcsolatban az LB látogatása során feltárt jogi anomáliákat;*
- *kívánatos lenne a doktori képzés keretében meghirdetett tárgyak tematikájának és követelmény-rendszerének a jelenleginél részletesebb dokumentálása.*

A Bizottság a megküldött monitorbeszámoló és a kapcsolódó dokumentumok alapján megállapította, hogy a DI a képzési programok területén megfogalmazott monitorfeltételeket az alábbiak szerint teljesítette:

- A DI a komplex vizsgával kapcsolatosan feltárt problémákat orvosolta az alábbi kivétellel;

A doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 387/2012. (XII. 19.) Kormányrendelet értelmében a komplex vizsgát az Országos Doktori Tanács (ODT) által meghatározott elvek mentén szükséges megszervezni (12/A. §). A doktori fokozat minősítésének a Működési Szabályzatban leírt módja, miszerint „24. § (1) A doktori fokozat minősítéséről a Multidiszciplináris Műszaki és Természettudományi Doktori és Habilitációs Tanács javaslata alapján az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács dönt, a következő számítási mód szerint: (nyilvános vita százalékos eredménye x 2 + komplex vizsga elméleti részének százalékos eredménye) / 3 = összesített százalékos eredmény” nem igazodik az ODT által elfogadott *A komplex vizsga általános elvei és szabályai*¹ c. dokumentumban foglaltakhoz. Az ODT a korábbi – szigorlati rendszerben alkalmazott – értékelési módtól, a komplex vizsga esetében eltörölte a vizsga részeinek számszerű vagy szöveges értékelésének, valamint annak lehetőségét, hogy a vizsga eredménye a doktori fokozat minősítésének része lehet. A komplex vizsga értékelése a doktori Kormányrendelet 12.§ (5) bekezdése értelmében kétfokozatú, megfelelt vagy nem megfelelt minősítés lehet, a vizsga teljesítésével pedig lezárul a képzési és kutatási szakasz, megkezdődik a kutatási és disszertációs szakasz, valamint a fokozatszerzési eljárás. A DI-nek az említett szabályzó helyet javítani szükséges, valamint javasolt egyetemi szinten áttekinteni a doktori képzéshez kapcsolódó szabályzókat, hogy ez az értékelési gyakorlat kivezetésre kerülhessen.

Erre való tekintettel a monitorfeltétel teljesítése részlegesen megfeleltnek értékelhető.

- A meghirdetett tárgyak tematikája és követelményrendszere részletesebb lett. Az erre vonatkozó monitorfeltétel teljesítése megfeleltnek értékelhető.

A Bizottság úgy ítéli meg, hogy kívánatos a DI honlapján elérhető tárgyleírások között a magyar nyelvű változatok szerepeltetése is, mivel a DI magyar és angol nyelven hirdette meg

¹ Az Országos Doktori Tanács 2016. február 12-i ülésén elfogadott, a 2016. április 15-i ülésen módosított dokumentuma.

a képzést. Az adatlapok jelenlegi változatai nem támasztják alá érzékelhető módon a tárgyakhoz rendelt 6 kreditnyi munkamennyiséget (az Nftv. szerint egy kredit átlagosan harminc tanulmányi munkaórát jelent) és esetlegesnek tűnik az óraszámok, valamint az egyes tárgyak teljesítésével szerezhető kompetenciák leírása is.

További észrevételek és javaslatok:

- A Bizottság szerencsésebbnek tartaná, ha a Képzési Tervben, a „III. 5. *Disszertációval kapcsolatos munka. A formai követelményeket teljesítő doktori disszertáció munkahelyi vitára való benyújtásáért 30 kreditpont adható.*” szövegrészben inkább az szerepelne, hogy „*A formai követelményeket teljesítő doktori disszertáció elkészítéséért a munkahelyi vitára való benyújtásakor 30 kreditpont adható.*”, ezzel is egyértelművé téve, hogy a DI nem a benyújtást, hanem a disszertáció készítésének folyamatát ismeri el kredittel.
- A Bizottság azt is felveti, hogy a Képzési Terv publikációs követelményei a jelenleg megadott (munkamennyiséget kifejező) kreditszám-értékek rögzítése helyett inkább a magasabb tudománymetriai besorolást eredményező publikációk minimálisan szükséges számának megadásával orientálják a DI hallgatóit, ezzel is segítve a nem garantáltan magas minőséget képviselő folyóiratokban történő publikálás elkerülését, illetőleg mértékének csökkenését.

IV. Látogató Bizottság

A Bizottságot a MAB Testülete nevezte ki 2020. április 9-i ülésén, és a következő tagokból áll:

Elnök: Péceli Gábor professor emeritus, BME

Tagok:

Maróti Péter professor emeritus, Szegedi Tudományegyetem

Miskolciné Mikáczó Andrea egyetemi docens, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Novák Norbert doktorandusz, Debreceni Egyetem, a Doktoranduszok Országos Szövetsége delegáltja nem tudott részt venni az eljárásban.

A MAB Titkársága részéről kijelölt koordináló szakreferens: Dányi Beatrix

A MAB Titkárság belső továbbképzése és tudásmegosztás céljából, a monitoreljáráásban részvételre kijelölt kolléga: Perlaky Orsolya ügyvivő, MAB Titkárság

V. Melléklet

V.1 Értékelőlap

A monitorjelentés alapján a hozott intézkedés, fejlesztés értékelése				
SZTENDERD	Monitorfeltételek a MAB Testület 2021/2/VIII/2. sz. határozata alapján	MEGFELELT	RÉSZLEGESEN MEGFELELT	NEM FELEL MEG
1.1 Minősegbiztosítási politika	A DI jövőképének, stratégiai törekvéseinek markánsabb és tudatosabb megfogalmazása, kommunikálása a szervezeten belül.	x		
	A DI Minősegbiztosítási Tervének olyan operatív jellegű fejlesztése szükséges, amelyben reális minősegcélokot és azokhoz kapcsolódó indikátorokat határoznak meg, és ezek ellenőrzési és visszacsatolási mechanizmusai is szabályozottabbak.	x		
	A DI operatív minősegbiztosítási tevékenységeinek ellátásához megfelelő szakmai háttér biztosítása, tehermentesítve az egyébként jelentősen túlterhelt DI-vezetőt, illetve a DI-titkárt.	x		
	Szakmailag megalapozottabb C-SWOT elemzést javasolt végezni, amely tevékenység ténylegesen hozzá tud járulni a DI stratégiai és minősegbiztosítási céljainak tudatosabb meghatározásához.	x		
	Szükséges, hogy a doktori képzéssel összefüggő szabályzatok koherensek legyenek (pl. Működési Szabályzat vs. Képzési terv), és az elavult információkra (ODT 2013) történő hivatkozások szűnjenek meg.	x		
	Az intézményi doktori képzés minősegbiztosítási tervezése során az ODT 2019. november 22-i ülésén elfogadott minősegcélokot és indikátorokat javasolt figyelembe venni.	x		

M A B

MAGYAR FELSŐOKTATÁSI
AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG

1.2, 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	A DI Képzési Tervében kezelni kell a komplex vizsgával kapcsolatban az LB látogatása során feltárt jogi anomáliákat.		x	
	Kívánatos lenne a doktori képzés keretében meghirdetett tárgyak tematikájának és követelmény-rendszerének a jelenleginél részletesebb dokumentálása.	x		